

UNDERVISNINGSMATERIALE

TILGODESER FÆLLES MÅL

Musik, dansk, billedkunst • Indskoling

- Improvisations-tema
- Tværfagligt forløb

Brug før / efter skolekoncert med

FLENSBORG / VENNDT

LMS' aktiviteter er støttet af
STATENS KUNSTFOND

Fælles Mål

MUSIK

0.-3. klasse

KOMPETENCEOMRÅDE

Musikforståelse
Musikalsk skaben

KOMPETENCEMÅL

Eleven kan deltage eksperimenterende i musikalske aktiviteter
Elev kan lytte til og udtrykke sig om musik

FÆRDIGHEDS- OG VIDENSMÅL

Improvisation

Eleven kan udføre enkle improvisationer med stemme krop og andre klangkilder

Eleven har viden om elementer i improvisation.

Musikoplevelse

Eleven kan lytte til og udtrykke sig om musik

Eleven har viden om aktiv lytning.

EKSEMPLER PÅ LÆRINGSMÅL

- Eleverne kan forholde sig improviserende til musik og lyde ifht. et tegnet eller skrevet input
- Eleverne kan forholde sig kreativt medskabende til et stykke forespillet musik

DANSK

3.-4. klasse

KOMPETENCEOMRÅDE

Fremstilling

KOMPETENCEMÅL

Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale og billede i velkendte faglige situationer

FÆRDIGHEDS- OG VIDENSMÅL

Fremstilling

Eleven kan udtrykke sig kreativt og eksperimenterende

Eleven har viden om ordforråd og sproglige valgmuligheder

EKSEMPLER PÅ LÆRINGSMÅL

- Eleverne kan med udgangspunkt i forespillet musik improvisere en tekst alene og sammen med andre.

BILLEDKUNST

0.-3. klasse

KOMPETENCEOMRÅDE

Billedfremstilling

KOMPETENCEMÅL

Eleven kan udtrykke sig i plane, rumlige og digitale billeder

FÆRDIGHEDS- OG VIDENSMÅL

Maleri og collage

Eleven kan male ud fra ideer og oplevelser

Eleven har viden om primær- og sekundærfarver

EKSEMPLER PÅ LÆRINGSMÅL

- Eleverne kan male et billede ud fra en fælles oplevelse i klassen med egne blandede farver.

Bemærk: Ovenstående Fælles Mål dækker ikke nødvendigvis hele målgruppen for skolekoncerten. Til gengæld er opgaverne i materialet ret enkle at justere i sværhedsgrad, så de kan passe til alle klassetrin i den pågældende målgruppe. De udvalgte målpar er altså eksemplariske og ikke udtømmende for materialets relevans. Husk også, at der i materialerne ofte er en obligatorisk introducerende del af materialet, som alle uanset klassetrin (og angivne mål) forventes at blive præsenteret for.

FLENSBORG / VENNDT

Koncert for INDSKOLING

I dette skoleår får indskolingens elever på jeres skole særdeles spændende koncertbesøg af to unge virtuose musikere indenfor jazz- og kompositionsmusikken: pianisten *Pojken Flensborg* og multi-instrumentalisten *Jacob Venndt*. Duo'en kalder sig *Flensborg/Venndt*, og til koncerten vil de to musikere udforske musikkens grænser i improvisatoriske og legende forløb med afsæt i egne og andres kompositioner. Eleverne vil blive aktivt inddraget undervejs. Til denne koncert kan - og vil - næsten alt ske, og eleverne er inviteret med på *hele* rejsen!

NB! Koncerten er akustisk og derfor sårbar overfor for meget uro. Det kan være godt at forberede eleverne lidt på det punkt, så alle får den bedst tænkelige koncertoplevelse.

FLENSBORG / VENNDT består af:

Pojken Flensborg: *klaver & melodica*

Jacob Venndt: *bas, mundharmonika, melodica, klokkespil, sav, cajon m.m.*

Undervisningsmaterialet

Materialet fokuserer på improvisation og musikalsk leg og indeholder en række forskellige øvelser i improvisation til brug i et lille tværfagligt forløb i fagene **musik, dansk, billedkunst**. Se nærmere beskrivelse af indholdet på s. 1 i materialet.

NB! Undervisningsmaterialet downloades fra musikgruppens side på www.lms.dk
Lydeksemplerne downloades samme sted

Eventuelle spørgsmål besvares gerne ved henvendelse til områdekonsulenten eller til LMS på 86 19 45 70.

Vi ønsker rigtig god fornøjelse med koncerten!

Med venlig hilsen

LMS & FLENSBORG / VENNDT

FLENSBORG / VENNDT

Praktiske oplysninger:

Målgruppe: Indskolingen

Antal elever til koncerten: 120

Opstillings- og nedtagningstid: 50 min / 30 min

Scene: Opstilling på gulvet ca. 4 x 5 m

Strøm: 220 V

Publikum: Vi vil helst have børnene (og også meget gerne de voksne) på gulvet foran os.

Adgang til omklædning: Ja, tak.

Forplejning: Kaffe, te og vand + evt. lidt brød og frugt

Ved ankomst: Orkestret henvender sig på kontoret for at blive vist til rette, hvis ikke andet er aftalt.

VIGTIGT! Kontakt til orkester

Skolens kontaktlærer bedes tage kontakt med orkestret i god tid inden koncerten for at sikre, at alle aftaler er på plads. Informér fx om parkerings- og tilkørselsforhold eller andre særlige forhold ved afvikling af koncerten.

Kontaktperson for FLENSBORG / VENNDT

Pojken Flensborg

E-mail: mail@pojken.dk

Tlf: 2521 6317

- og sådan ser han ud...!

NB! Evaluering

Skolernes evaluering af koncerterne og undervisningsmaterialet er vigtige for LMS' videreudvikling af skolekoncertordningen, så derfor opfordrer vi jer til at evaluere efter hver koncert. Det foregår elektronisk via nettet og tager kun få minutter. Evalueringsskemaet findes i skolens koncertplan på www.lms.dk. Brug skolens login for at komme til koncertplanen. Bemærk, at evalueringsskemaet kun kan udfyldes én gang pr. koncert. I koncertplanen vil I også kunne se musikernes evalueringer af mødet med jeres børn.

Vi præsenterer....

Flensborg / Venndt /

Jacob Venndt (f. 1977):

Kontrabas, mundharmonika, sang, sav, melodica m.m.

Færdiguddannet i 2006 som multi-instrumentalist i solistklassen på Det Jydske Musikkonservatorium. Debutkoncerten fik strålende anmeldelser og er udgivet som DVD-produktionen *"Venndt på en tallerken"*. Har desuden studeret på konservatoriet i Trondheim, Norge (2001) og ved The Banff Centre of the Arts i Alberta, Canada (2005/6). Vandt Jazzforbundets talentkonkurrence "Ung Jazz i DK" (2001) og fik Holstebro musikpris (2005) og DJM's Havfrue Legat (2004). Har udgivet 3 cd'er i eget navn, samt medvirket på en snes som sideman. Sammen med *Anne-Marie Helger* har han desuden skabt teater/musikforestillingen *Historien Om Cirkus Sommerhat* (2003 og 2005).

Har siden 1998 sideløbende undervist på musikskoler, MGK og på konservatoriet og holdt foredrag om komposition, inspiration, fri improvisation og jazz på højskoler, gymnasier, efterskoler og diverse uddannelsesinstitutioner.

Besøg Jacobs spændende mundharpe-hjemmeside, hvor han demonstrerer sit virtuose spil i en serie korte videoklip med skiftende besætninger og alle mulige typer af mundharper!

www.jacobvenndt.dk

Pojken Flensborg (f. 1972):

Klaver & melodica

Begyndte at spille klaver som 6-årig, men musikken fik først for alvor overtaget, da han i 1997 blev optaget på Det Jydske Musikkonservatoriums rytmiske linie. Her modtog han undervisning af navne som *Lars Jansson*, *Butch Lacy* og *Carsten Dahl*. Undervisningen på konservatoriet blev suppleret af en master-degree på det ansete Guildhall School of Music i London under bl.a. *Billy Cobham* og *Dave Liebmann*. I foråret 2000 turnerede han med trompetisten *Kenny Wheeler*. Afsluttede konservatoriet i 2003, og diplomåret tilbragte han i New York, hvor han fik undervisning af pianisterne *Marc Copland* og *Kenny Werner*.

Sideløbende med konservatoriet har han medvirket i et utal af jazzsammenhænge, både som leder og sideman, og har desuden været kapelmester og komponist på adskillige show- og teaterforestillinger. Hans debutplade *Butterflies* udkom i 2005 på selskabet Music Mecca.

På Pojkens hjemmeside kan du læse meget mere om hans musikalske aktiviteter:

www.pojken.dk

Flensborg / Vennedt /

Undervisningsmateriale (Indskoling)

MUSIK • DANSK • BILLEDKUNST

INDHOLD

side

- 1 Sådan bruges materialet
- 2 Nogle overvejelser om legen i musikken (*baggrundsstof - lærer*)
- 3 Lidt om musikken på lydeksemplerne (*lærer*)
- 4-5 Improvisér ud fra musikken (*skriftlig improvisation & musik - lærer*)
- 6-7 Fra tegning til musik - en improvisationskæde (*lærer/elev*)
- 8-10 Mere improvisation med ord, billeder og mundtlighed
(*flere øvelser - elev*)
- 11 Lille koncertplakat til skolens opslagstavle

LYDEKSEMPLER

1. Dick Turpin [2:44]
(*Pojken Flensborg*)
2. Sprechstallmeisteren [2:41]
(*Jacob Venndt*)
3. The First Frost [4:46]
(*Pojken Flensborg*)

Al musik spilles af *Flensborg/Venndt*

Lydeksemplerne downloades fra gruppens katalogside på www.lms.dk til egen computer, hvorfra de kan afspilles direkte, uploades til mp-3-afspiller eller brændes over på en CD, som kan afspilles på skolens lydanlæg.

SÅDAN BRUGES MATERIALET

For duoen *Flensborg/Venndt* er det den indbyrdes leg og improvisation med musikken, der står helt i centrum, når de spiller sammen. I materialet præsenteres derfor nogle forskellige idéer til, hvordan man kan arbejde - evt. tværfagligt - med enkle improvisationsprincipper inden for forskellige fag: **musik, dansk, billedkunst, (idræt)**. Opgaverne er nok især rettet til de lidt større børn i indskoling, da de bl.a. indbefatter lidt skriftlighed, men øvelserne kan let tilpasses de mindste elever - fx ved at erstatte det skriftlige element med en mundtlig form og/eller billedfremstilling.

1. NOGLE OVERVEJELSER OM LEGEN I MUSIKKEN – en slags indledning...

At spille og improvisere musik sammen minder faktisk på rigtig mange måder om de processer, der foregår, når børn leger sammen. Det funderes der lidt over i denne indledende tekst, der er beregnet til lærerens inspiration og som baggrund for en optaktssnak i klassen.

2. LIDT INFO OM MUSIKKEN PÅ LYDEKSEMPLERNE

Der findes tre lydeksempler, med *Flensborg/Venndt*, som kan bruges til at præsentere duoen med inden koncerten. To af numrene indgår desuden som råmateriale i to improvisationsøvelser, der beskrives på s. 4-5.

3. IMPROVISÉR UD FRA MUSIKKEN

Tre forslag til improvisationsøvelser baseret på et par af numrene fra lydeksemplerne med *Flensborg/Venndt*. Arbejder eleverne ud fra det samme nummer i alle tre øvelser, kan processen evt. munde ud i en fælles præsentation.

4. FRA TEGNING TIL MUSIK - EN IMPROVISATIONSKÆDE

Et forslag til en improvisations-raket med tre affyringstrin: først improviseres en tegning frem 2 og 2, derefter improviseres videre med tekst og musik på baggrund af tegningen. Endelig leder forløbet over i lidt mere abstrakt lyd-maleri med musikinstrumenter.

5. EN LILLE KONCERTPLAKAT TIL OPSLAGSTAVLEN

NB! Flere af øvelserne i materialet indeholder improvisation med farver og papir, hvilket jo giver en oplagt mulighed for at udsmykke koncertrummet med børnenes billeder!

NOGLE OVERVEJELSER OM LEGEN I MUSIKKEN

- en slags indledning...

Nok er Pojken Flensborg og Jacob Venndt begge fremragende musikere, men de er først og fremmest gode musikalske legekammerater! Med tryk på ordet *lege*, for netop legen med musikken er noget af det allervigtigste for dem, når de spiller sammen.

Den leg kan selvfølgelig antage flere forskellige former. Allerede når man spiller musik sammen efter noder, leger man jo i en vis grad det fælles udtryk frem ud fra noderne. Men især i improvisationens frie leg med tonerne ud fra en given melodi er parallellen til børns leg endnu mere tydelig. Børn vedtager typisk nogle overordnede løse rammer for deres leg, inden de går i gang. Valget af det nummer, der skal improviseres over, sætter på samme måde visse musikalske rammer (harmonik, form, melodi) op for udførelsen, men også her uden at fastlåse resultatet på forhånd. Når rammerne så er aftalt, kan legen/improvisationen begynde, og så vil det vise sig, hvor det hele ender. Muligheden for overraskelser er netop en stor del af charmen ved at lege sammen, både for børn og for musikere. Næsten al den musik Flensborg/Venndt spiller indeholder derfor også improvisation. For her kan alt ske! De vælger musikken, de vil spille, alt efter dens forskellige stemninger, og om der er gode muligheder for at lege videre med musikken.

Andre gange kan deres leg med musikken være endnu mere fri: Så improviserer Pojken og Jacob simpelthen bare løs, uden at noget som helst er aftalt. Den ene begynder bare at spille, og så må den anden spontant finde på noget, der passer til. Eller måske tværtimod udfordrer det. Måske spiller de bare tilfældige lyde og klange, måske spiller de melodistumper. Måske begge dele. Uanset hvad, gælder det om at folde ørerne ud og sætte fantasien i gang, så legen mellem dem kan lykkes.

Nogle gange vælger de en løs ramme for den frie improvisation. Fx kan de beslutte at spille "en sommermorgen", eller "dagens humør", eller "på ferie i Italien". Eller de kigger simpelthen ud af vinduet og spiller, hvad de ser. Den form for improvisation kender vi i virkeligheden godt alle sammen fra dagligdagen – nemlig når vi samtaler med andre.

I en samtale kan alle mulige emner også pludselig dukke op, og hver enkelt deltager reagerer og kaster sig ud i samtalen uden helt at vide, hvor den ender. Undervejs smider man måske også selv nye emner på banen, og kobler sætninger og temaer sammen på kryds og tværs, med referencer til noget tidligere sagt osv. Alt sammen med stor selvfølgelighed og uden særlig tanke, for det er jo noget, vi har trænet – og træner - til hele livet. De samme elementer kendetegner en vellykket improvisation. En sportskamp kan faktisk også opfattes som en slags fysisk improvisation indenfor nogle givne rammer. Og selvom resultatet af al denne forskelligartede improvisation selvfølgelig er ret tæt forbundet med de udøvedes erfaring og forudgående træning, er der ikke noget i vejen for bare at kaste sig ud i det uden nogen særlige forudsætninger og alligevel få en sjov leg ud af det!

At improvisere er naturligvis noget man kan øve sig i, og jo mere man prøver det, jo lettere bliver det. Improvisation kan udfolde sig inden for mange forskellige aktiviteter, ikke bare musik. Derfor indeholder materialet her da også forskellige øvelser i/lege med improvisation med ord, billeder, musik og krop, som kan afprøves sammen med eleverne før eller efter koncerten.

Der er altså klare lighedstegn mellem den særlige energi, dynamik, inspiration og spilleglæde der foregår mellem musikerne, der spiller sammen, og den, der foregår mellem gode legekammerater. Så måske er musikere som Pojken og Jacob i virkeligheden mest bare voksne, der gerne vil blive ved med at lege, som dengang de var børn – og helst hver dag!

Jacob & Pojken leger sammen...

LIDT OM MUSIKKEN

*Musikken blev optaget live på sidste Aarhus Jazz Festival 2007.
Her er Jacob og Pojken i gang med at spille Dick Turpin*

Flensborg/Venndt spiller egen musik og lægger vægt på den billedskabende og fantasifulde komposition. Tematisk når de to komponister og musikere vidt omkring: inspirationen kan fx tage udgangspunkt i naturoplevelser i Vejle, en æblekage med flødeskum, en signaturmelodi fra en mobiltelefon eller noget helt fjerde. Deres musikalske udtryk trækker på mange forskellige stile og genrer - ofte på samme tid! Altsammen ud fra devisen: intet er helligt, og alt er tilladt, bare resultatet bliver organisk, medrivende, kunstnerisk sammenhængende og udtryksfuldt. Deres fælles lydunivers skabes bl.a. af flygel, kontrabas, kromatisk mundharpe, kalimba, klokkespil, melodica, sav og sang.

Der er tre numre som lydeksempler, alle hentet fra Flensborg/Venndts CD, *Halløj i klaverbutikken!* (2008) - og er velegnede til at vise eleverne, spændvidden i Flensborg/Venndt's musik. De kan alle downloades fra duoens katalogside på www.lms.dk:

🔊 LYDEKSEMPEL 1. DICK TURPIN

Pojken Flensborg har kaldt sit nummer for *Dick Turpin*, fordi musikken mindede ham om dramatikken og de galopperende heste i TV's gamle spændingsserie om den engelske landevejsrøver af samme navn, der hærgede i 1700- tallets England. De hektiske klaverfigurer og den intense strygerbas får uvægerligt en til at kigge sig nervøst over skulderen for at se, om Turpin er på vej. Undervejs spiller klaveret en solo, der trækker lige meget på den klassiske musiktradition og på jazzens tonesprog.

🔊 LYDEKSEMPEL 2. SPRECHSTALLMEISTEREN

I dette muntre koncert-åbningsnummer, komponeret af Jacob Venndt, demonstrerer duoen meget effektivt spændvidden i deres musikalske udtryk. I løbet af bare 2 min. og 41 sek. når vi lige et smut omkring så forskellige stilarter som dekadent 1920'er-kabaret, funky beat, jazz og operette. Det hele naturligvis præsenteret i et sammenhængende forløb. Så er banen lissom kridtet op, ikk'?

🔊 LYDEKSEMPEL 3. THE FIRST FROST

Man kan næsten mærke den sprøde, forstklare luft, der inspirerede Pojken Flensborg til dette lyriske stykke musik en vinterdag ved Vejle fjord. Der er tale om overvejende klavermusik med indlagt klokkespil og akkompagnerende sav. Så på med vanter og hue, og tag med på en tur ud på fjorden for at se, om isen kan bære..

(se forslag til impro-øvelser m. brug af lydeksempel nr. 1 og 3 på de næste par sider)

IMPROVISÉR UD FRA MUSIKKEN

.... med blyant, farver, papir, instrumenter - og din fantasi!

På de følgende sider inviteres eleverne til at prøve selv at improvisere vha. nogle forskellige øvelser, der alle indeholder et element af improvisation. De første 3 øvelser tager afsæt i Flensborg/Venndts musik fra lydseksemplerne, og derefter følger en hel del forskellige opgaver, der lægger op til at arbejde med både mundtlige, skriftlige og billedlige udtryksformer.

1. Automatskrift/-tegning

Denne opgave er mest for de skrivestærke elever. I de mindste klasser kan man lave en variation, hvor der tegnes i stedet for at skrive (se næste opgave).

LYDEKSEMPEL 1: *Dick Turpin*

1. Hør først *Flensborg/Venndt's* nummer *Dick Turpin* i fællesskab. NB! Lad være med at fortælle, hvad nummeret hedder. Lad musikken tegne billeder i hovedet, og tankerne flyve frit, mens der lyttes. Så snart musikken er færdig, går eleverne – uden at tale med andre – direkte til tastaturet/griber blyanten/farvekridt og begynder at skrive eller tegne løs. Det gælder om at lade fantasien flyde frit, uden at tænke for meget. Se hvilke ord eller tegneidéer, der flyder gennem fingrene videre ud i tasterne/blyanten på baggrund af det hørte. Måske er det hele sætninger, måske bare ord. Måske giver det mening, måske er det 'noget sludder'. Lad være med at bedømme det nedskrevne, mens der skrives. Skriv så hurtigt, at der ikke er plads til at tænke for meget, kort sagt: skriv løs og se så først bagefter, hvad det blev til. Spil evt. musikken igen, mens eleverne skriver/tegner.
2. Med udgangspunkt i det nedskrevne vælger eleverne nu nogle sætninger eller ord ud og bruger dem som afsæt for en ny tekst, hvor de hver især bruger indtrykkene fra musikken og de spontant nedskrevne ord/sætninger til at forme en ny tekst/et digt/et brev/en dagbogsside. Tilsvarende kan de elever, der tegner, lave en ny mere planlagt tegning på baggrund af den hurtige, spontane tegning.

2. Male- & skrive-improvisation

LYDEKSEMPEL 3: *The First Frost*

1. Læg farver og et stort ark papir klar. Eleverne lægger sig nu først på en madras på gulvet og lytter til *Flensborg/Venndt's* nummer *The First Frost* med lukkede øjne. Sangen er en lyrisk klaverimprovisation med indlagt klokkespil og solo for sav. Flyd i tankerne med musikken, oplev lyden, stemningen, temaerne med alle sanser vakt. Når nummeret er færdigt, går eleverne direkte til hver sit papir og laver et billede, der spontant udtrykker deres oplevelse af musikken. Det er vigtigt at gøre det instinktivt, uden for mange tanker. Billedet kan være abstrakt eller figurativt, som det nu passer den enkelte. Brug ca. 5, højst 10 minutter.
2. Derefter kigger eleven godt på sit færdige spontane billede. Eleven skriver nu de ord ned, der falder ham eller hende ind, mens det betragtes. Brug højst 2-3 minutter. Derefter skriver eleven en lille tekst i selvvalgt format eller finder på en kort mundtlig fortælling, hvor de fleste af ordene skal bruges.

3. Improvisation med dans og bevægelse:

LYDEKSEMPEL 1 eller 3: *Dick Turpin* eller *The First Frost*

En anden mulighed kan være at improvisere ved hjælp af kroppen. Del børnene ind i grupper à 5-6 personer og lad hver gruppe lave fri dans og bevægelse til enten *The First Frost* (lydeksempel 3) eller *Dick Turpin* (lydeksempel 1). Øvelsen kræver koncentration og indlevelse, så måske er den bedst at udføre gruppevis (fx ved at klassen roterer holdvis mellem forskellige improvisationsøvelser med denne som et af stoppestederne). Gentag øvelsen et par gange. Pluk i hver runde de bedste/sjoveste/mærkeligste/mest følsomme osv. danse-/bevægelselementer ud fra improvisationen, og sæt dem sammen til en sekvens. Indøv sekvensen, og vis den for de andre, mens musikken spiller.

1. Hov, jeg får søreme lige en idé....

2. ...men den kræver da vist klokkespil..?

3. Eller måske snarere bas?...Hva' si'r du, Pojken?

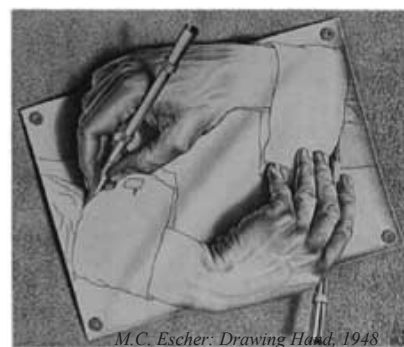
4. Hmm... vi må helt klart lidt ud af en tangent her...

På de næste sider følger et forslag til en improvisations-kæde fra tegning til musik.

God fornøjelse!

FRA TEGNING TIL MUSIK

- en improvisationskæde!

De fleste af os har prøvet at sætte sig med et stykke papir og en blyant og så bare begynde at tegne, uden at have planlagt, hvad man vil tegne. Efter de første par streger ser man pludselig, at det måske kan blive til et hus eller et ansigt. Siden kommer flere streger og ideer til: ansigtet får krop, huset får en have osv. Det kan også være, at tegningen ender et helt andet sted, måske som en masse kruseduller eller mønstre med farver. Men med ét er tegningen færdig, uden at man på forhånd vidste, hvad man ville lave.

Når **Flensborg/Venndt** en gang imellem improviserer helt frit, foregår det lidt på samme måde. Her er det bare to personer, der 'tegner musik' på samme tid, uden på forhånd at have aftalt, hvad det er, de 'tegner' (spiller!). De begynder bare at lave lyde og toner på deres instrumenter. Måske har de aftalt, hvem, der starter og rækkefølgen derefter, men de ved aldrig på forhånd, hvad den anden spiller og hvordan det fælles resultat bliver. Derfor gælder det om at være helt åben for det, der kommer fra den anden musiker, og selv bidrage med noget der passer til, eller som åbner nye spændende døre ind til musikken.

Lad os prøve.

1. etape: VI IMPROVISERER EN TEGNING

Hav et stort udvalg af forskellige blyanter, tusch, oliekridd, vandfarver, og andre tegneredskaber klar, så I kan bruge lige, hvad der falder jer ind, når det går løs!

OPGAVE.

Tegn en tegning sammen 2 og 2 (evt. 3 og 3) uden at aftale noget på forhånd. Og uden at tale sammen undervejs. I kan enten skiftes til at tegne (jo kortere tid mellem I skiftes, jo bedre) eller tegne på samme ark samtidigt. Øvelsen fungerer nok bedst med et meget stort stykke papir - fx (1m x1m). Det er vigtigt at være helt åben for hinandens idéer og bare tegne videre - også selvom tegningen udvikler sig i en anden retning, end du lige forestillede dig, da du startede.

Det sværeste i øvelsen er ikke at lægge sig fast på det færdige resultat på forhånd, men tværtimod være helt åben for at skifte spor, uanset hvad der sker, og uanset hvad den anden tegner.

Variation 1. Lav endnu en tegning sammen, men denne gang skal den være abstrakt, dvs. den skal ikke forestille noget bestemt. Brug streger, kruseduller, mønstre, eller hvad der falder dig ind.

Variation 2. Prøv at tegne en tegning med bind for øjnene (brug dog ikke permanent tusch her!) Hvordan gik det? Var det svært eller let? Hvorfor? Prøv det hele en gang til.

2. etape: VI IMPROVISERER MED TEGNINGEN

Tegningen kan nu bruges som udgangspunkt for mere improvisation:

OPGAVE. Se på billedet, og lad fantasien vandre. Find på en kort historie sammen eller hver for sig om det, billedet forestiller. Hvad er der sket lige før? Hvad sker der bagefter? osv. Vis billedet for klassen, og fortæl historien for dem.

Variation 1. Fortæl historien igen, men tilføj denne gang nogle instrumentlyde til at understrege eller fortælle dele af historien.

Variation 2. Fortæl historien helt uden ord - nu kun vha. instrumentlyde.

3. etape: VI 'TEGNER' MED MUSIK

Nu skal I igen prøve at tegne, men denne gang skal I i mindre grupper prøve at 'tegne' med musikinstrumenter.

OPGAVE. Først vælger I hver et instrument og bruger nogle minutter på at undersøge, hvilke lyde det kan lave. På en guitar fx kan man selvfølgelig spille akkorder og toner, men man kan også få en masse forskellige lyde ud af den ved at tromme med hænderne på kassen, trække et plekter langs med de riflede strenge, råbe ned i hullet i kassen, så det runger osv.

Prøv nu at forestille jer, at instrumenternes mange lyde er forskellige farver, og 'mal' så med lyd et musikbillede sammen, på samme måde som I gjorde før med farver og papir. Lyt til hinanden og prøv at følge hinandens ideer. Brug ørerne! Vær åben for den andens ideer og prøv sammen at skabe en helhed. I kan evt. vælge et tema for improvisationen: *Kærlighed, Mandag morgen, Stor & lille, Lydboksning* osv. Find selv på flere.

Ovenstående 3 etaper udgør sammen en slags improvisationskæde, hvor hvert trin er udgangspunkt for det næste, men de kan naturligvis også bare afprøves hver for sig.

KONCERT MED

Flensborg / Venndt /

Klasser: _____

Sted: _____

Tidspunkt: _____

LMS' aktiviteter er støttet af
STATENS KUNSTFOND